

Jak komunikovat o větrných elektrárnách?

Tohoto průvodce pro obce připravila Česká společnost pro větrnou energii a Komora obnovitelných zdrojů energie.

Vážené dámy, vážení pánové,

transformace energetiky směrem k většímu využití obnovitelných zdrojů patří ke klíčovým výzvám dnešní doby. Otázka stavby větrných elektráren se proto stává důležitým a aktuálním tématem v mnoha obcích a městech.

Česká republika si k větrné energetice stále hledá cestu. Elektřina z větru u nás pokrývá pouze 1 % spotřeby elektřiny. Pro srovnání - například sousední Polsko pokrývá z větru 13% své spotřeby a vnitrozemské Rakousko 14% (WindEurope, 2024).

Elektřina z větrných elektráren je dnes – spolu s tou solární – nejlevnější ze všech nově stavěných zdrojů. Bez většího množství větrných elektráren v budoucnu nebude možné pokrýt požadovanou spotřebu průmyslu a domácností. Jenže čím méně lidí má s větrnými elektrárnami přímou zkušenost, tím více obav lidé pocítují. A je velkou výzvou se s těmito obavami vypořádat.

Starostové a zastupitelé obcí jsou obvykle mezi prvními, na které se investoři obracejí v případě plánování konkrétních projektů. A proto právě starostové hrají klíčovou roli v tom, jak takový projekt přijmou místní obyvatelé a jak se podaří nastavit spolupráci mezi obcí a investorem.

Tato brožura vám stručně představí ověřené způsoby, jak vést otevřený dialog s veřejností a jak zajistit, abyste vyslechli všechny hlasy. Věříme, že vám pomůže nejen minimalizovat případné konflikty, ale také zajistit, aby projekty větrných elektráren přinesly vaší obci co nejvíce výhod.

S přáním všeho dobrého

Michal Janeček, předseda ČSVE

Štěpán Chalupa, předseda Komory OZE

V Praze a Brně 18. září 2024

**Otevřená komunikace
je obranou proti
pochybnostem**

Jakmile se objeví první úvahy o projektu větrných elektráren, je potřeba souběžně přemýšlet nad tím, jak o tomto projektu komunikovat.

Pokud se v zastupitelstvu rozhodnete nabídkami na větrnou elektrárnu být jen nezávazně zabývat, dejte to co nejdříve vhodnou formou vědět občanům.

Zkušenosti ukazují, že debata o větrnících se může snadno zbytečně vyhrotit. S informacemi není dobré čekat. Nejsme-li v tomto smyslu aktivní, ztrácíme nad informacemi kontrolu a jsme pozadu za těmi, kteří je přinesli první.

Větrná elektrárna se vždy stane součástí krajiny na mnoho dalších let. A její investor a provozovatel budou mnoho let důležitými partnery obce. Projekty nelze utajit ani přehlédnout. Je proto dobré včas myslet na to, že otevřená komunikace po celou dobu přípravy projektů je nejlepší obranou proti pochybnostem a fámám.

Špatná komunikace umí pohřbít celý projekt. Pasivita a otálení s informacemi navíc vytváří pachů nedůvěry a můžou vést i k názorově rozdělené obci.

Jak předcházet pochybnostem?

Je dobré:

- představit lidem důležité hráče
- informovat včas o zásadních krocích
- k tématu se v klíčových chvílích vracet
- prezentovat klady i zápory projektu
- naslouchat obavám a otázkám
- vysvětlovat i projednávat

Ukážeme vám nástroje, které pro komunikaci o větrných elektrárnách můžete použít. A upozorníme na nástrahy, které se v jednotlivých etapách mohou objevit.

**Kdo je kdo v procesu
přípravy větrné
elektrárny**

Samospráva obce

Hlavním úkolem pro zastupitelstvo obce je rozhodnout, zda na katastru své či okolní obce větrné elektrárny připouštíte a chcete, nebo jste z principu proti. Případné pozitivní rozhodnutí je sice důležitý signál, rozhodně ale nejde o povolení ke stavbě.

Svým předběžným souhlasem vyjadřujete jako zastupitelstvo podporu projektu před tím, než odborníci posoudí, zda je umístění elektrárny u vás možné a vhodné.

Obyvatelé obcí a členové zastupitelstva nemusí řešit složité analýzy větrných podmínek, dopady na živou přírodu či krajinný ráz. Pečlivé a kompletní posouzení technické proveditelnosti výstavby elektráren, vyhodno-

cení vlivů na životní prostředí a udržitelný rozvoj v regionu provedou odborníci. Projekt, který by jakkoliv ohrožoval zdraví obyvatel obce, povolení nezíská.

Důležitým úkolem pro vedení obce je komunikovat: s developerem, od kterého je nutné zjistit vše důležité o záměru a vyjednávat podmínky spolupráce. A samozřejmě také s občany obce, kterých se projekt pochopitelně dotýká. Dobrý projekt vždy zapojuje spotřebitele z okolí větrných elektráren a umožňuje jim z rozvoje obnovitelných zdrojů těžit.

Investor (developer)

Vždy je důležité znát firmu, která s projektem výstavby větrných elektráren u vaší obce přichází. Ověřte historii firmy v obchodním

rejstříku a v insolvenčním rejstříku. Ptejte se na projekty, které má investor již za sebou. Pokud je společnost nově založená, sledujte předchozí podnikatelskou historii jejích zástupců. I nováček na trhu se může ukázat jako dobrý partner.

S prověřenou společností proberte reálnost projektu. Požádejte předložení předběžných výsledků rešerše ohledně umístění větrné elektrárny. Požádejte o upřesnění lokality, kde by měla elektrárna stát. Jaké možnosti má developer ohledně jednání s majiteli pozemků?

Důležité je také vědět, že zájemce disponuje rezervací pro připojení elektrárny do distribuční sítě a že má společnost v úmyslu stavět moderní elektrárnu s novými technologiemi.

Podívejte se na webových stránkách www.csve.cz, zda je firma členem této asociace. Česká společnost pro větrnou energii má svůj Etický kodex. Jeho základem je myšlenka, že úspěšný rozvoj větrné energetiky v ČR stojí na vzájemné ohleduplnosti, slušnosti a férovém přístupu jak vůči občanům a obecním i krajským samosprávám, tak vůči sobě navzájem.

Firmy, které jsou členy ČSVE, se v něm zavázaly jednat podle dobrých mravů, slušně a férově. Za porušení dobrých mravů se považuje například předkládání klamavých či nepřiměřených nabídek, které nejsou reálné nebo je předkladatel nemá v úmyslu splnit, vyhrožování, zastrašování, podplácení a další.

Provozovatel

Investor větrné elektrárny může být následně i jejím provozovatelem. Stejně tak je ale možné, že hotový projekt bude provozovat jiná společnost. Ptejte se na to developera, když s ním o projektu jednáte a když rozhodujete o podpoře projektu.

Úřady, které posuzují projekt

Aby bylo možné větrnou elektrárnu postavit, musí být v souladu s mnoha pravidly. Správné umístění větrníku v krajině se vždy posuzuje individuálně, vyhodnocuje se velké množství kritérií: rychlost a směr větrů, okolní zástavba, vliv elektrárny na krajinný ráz a případné vlivy na okolní přírodu.

V podrobných projektových dokumentacích a studiích popíší odborníci dopady na ochranu přírody a zdraví obyvatel a posoudí, zda bude projekt splňovat hlukové a jiné limity. Ověří také možnosti připojení elektráren do distribuční sítě. Tyto dokumenty a údaje následně zkontrolují, posoudí a o povolení rozhodnou úředníci z Dopravního a energetického stavebního úřadu (DESU) ve spolupráci s dalšími dotčenými orgány státní správy.

Podrobnější návod, jak vybírat provozovatele větrné elektrárny a jak postupovat při jednáních s developery, najdete v brožuře Jak se staví a provozuje větrná elektrárna a na webové stránce www.csve.cz.

Jaké jsou postoje lidí k větrným elektrárnám

Z výsledků opakovaných průzkumů veřejného mínění vyplývá, že na obecné úrovni zhruba 70% populace souhlasí s podporou rozvoje větrné energetiky, včetně té finanční. Politické preference ani demografické charakteristiky respondentů jako velikost sídla, vzdělání či věk nepřinášejí prakticky žádné rozdíly.

Podpora veřejnosti pro konkrétní projekty v regionech ale může být různorodá. Ačkoliv si obyvatelé dobře uvědomují výhody elektřiny z větru, obávají se negativních dopadů na své okolí.

Na základě průzkumů mezi respondenty v Olomouckém, Pardubickém a Královéhradeckém kraji lze říct, že 20 až 25% obyvatel nevdává větrné elektrárny na území jejich obce, dalších přibližně 20% je akceptuje v sou-

sedství své obce (a tedy na ně rovněž uvidí) a dalších zhruba 25% je akceptuje ve svém okrese (bude je občas vídat).

Výzkumu vývoje postojů obyvatel k větrným elektrárnám v čase se od roku 2008 věnuje RNDr. Bohumil Frantál, Ph.D. z Ústavu geoniky Akademie věd ČR. Dlouhodobě sleduje postoje veřejnosti v lokalitách, kde se chystá stavba větrných elektráren, a porovnává vývoj názorů s dobou po dokončení stavby a letech provozu.

Základem jeho studií jsou dotazníková šetření a rozhovory s obyvateli a starosty ve 14 lokalitách v 8 krajích v ČR. Výsledky jeho analýz ukazují, že míra obav a vnímání negativních dopadů postupně klesá a míra podpory větrných elek-

tráren naopak narůstá v průběhu času: když lidé vedle větrných elektráren nějaký čas žijí, podporují je více než před výstavbou. A většina se shoduje, že jejich obavy se nevyplnily.

Ukazuje se, že obyvatelé mají silně sentimentální vztah ke krajině, což je jev, se kterým se setkávají investoři i v řadě jiných oblastí.

U větrných elektráren je navíc specifické, že lidé se obávají technologie, se kterou nemají žádné nebo jen velmi malé zkušenosti. Celková informovanost veřejnosti o fungování větrných elektráren je v Česku spíše nízká. Kromě jiného i proto, že po změně regulace a zastavení provozní podpory v roce 2013 rozvoj větrných elektráren v Česku prakticky zamrzl. Adekvátně

pozadu tak zůstala i informovanost veřejnosti.

Tyto výsledky nám opět ukazují, jak důležité je informování veřejnosti nepodcenit. Vyplatí se uspořádat například exkur-

zi do míst, kde už větrné elektrárny fungují - nejlépe i se setkáním s vedením dané obce. Dobré zkušenosti těch, kteří už větrné elektrárny znají, jsou při přípravě nových projektů cenné.

Pro obyvatele je důležitý konkrétní prospěch pro obec i domácnosti

Výzkumy ukazují, že hlavní motivací pro obce i obyvatele je ekonomický přínos projektů přímo v místě. Až na druhém místě je aspekt ochrany životního prostředí. Tím se lišíme například od Rakouska či Německa, kde lidé podporují větrné elektrárny primárně z environmentálních důvodů.

Polovina odpůrců elektráren uvádí, že by je akceptovali v případě, kdyby z nich měla přímý přínos i jejich domácnost (např. kroužky pro děti zdarma, levnější energie atp.). Jejich názor není principiální, ale je ovlivněn vnímáním ekonomické výhodnosti.

Výzkumy také ukazují, že vyšší míra podpory větrných elektráren je v regionech, kterých se dříve dotkla těžba uhlí a těžký průmysl. Lidé tam vnímají vítr jako výrazně lepší alternativu k uhlí, včetně dopadů na krajinu.

**Komunikace:
jak na to
prakticky**

INFORMUJTE

Zkušenosti z praxe ukazují, že dostatek včasných a přehledných informací o větrných elektrárnách i o konkrétním projektu mírní obavy lidí z možných negativních dopadů a zvyšuje míru akceptace projektu.

Mezi lidmi, kteří považují svou informovanost o projektu za dostatečnou, se podle výzkumů objevuje jen 10% odpůrců výstavby.

Na postoje má vliv i zdroj informací: nejvyšší podíl odpůrců je mezi lidmi, kteří čerpají informace pouze od svých nejbližších (rodina, sousedé).

Na to je dobré myslet, když budete plánovat komunikaci projektu. Jakmile začnete zvažovat možnosti, občany co nej-

dříve ubezpečte, že podnikáte první nezávazné kroky s cílem dozvědět se o projektu a možnostech přínosu pro obec a její obyvatele víc. Čím déle budete tento první krok odkládat, tím více informačního prostoru necháváte pro pochybnosti, dohady a emoce.

Veřejné představení projektu

S developerem projektu, který zvažujete, domluvte představení jeho plánů občanům. Pokud se rozhodujete mezi více projekty, je důležité prezentovat všechny možnosti. Na diskuzi je třeba se dobře připravit a zajistit účast co největšího počtu obyvatel. Vyhradte si dostatek času i pro dotazy a myslete na to, aby se o projektu mluvi-

lo srozumitelným jazykem. Nejde o to, abyste veřejné mínění převálcovali, ale o to, aby se občané podíleli na rozhodování o své obci a aby porozuměli tomu, co se připravuje.

Můžete zorganizovat i více diskuzí s občany po sobě. A určitě je dobré počítat s tím, že lidé budou očekávat podobná setkání v dalších klíčových etapách projektu. Když taková projednání občanům slíbíte, je důležité dodržet slovo. Jinak opět nahráváte obavám a pochybnostem.

Zasedání zastupitelstva

Prostor pro názory občanů je dobré vyhradit i na zasedání zastupitelstva, které o projektu větrných elektráren rozhoduje.

Je dobré přizvat i developera, který dokáže zodpovědět dotazy občanů i zastupitelů.

Pokud neuspořádáte žádnou veřejnou diskuzi a na dotazy si vyhradíte prostor jen na zasedání zastupitelstva, mohou se lidé i zastupitelé cítit pod tlakem, protože je potřeba hned rozhodnout. Proto je lepší diskutovat s předstihem na samostatné akci.

Úřední deska

Zákony samozřejmě určují, co se musí povinně zveřejnit na úřední desce. Není ale příliš šťastné v případě projektů větrných elektráren odkazovat obyvatele jen na úřední desku - ne každý se na ní orientuje a zveřejněné informace lidem často nemusí být srozumitelné.

Obecní web, zpravodaj a speciální letáky

Pokud vydáváte obecní zpravodaj, je to ideální prostor pro informování o projektu, o kterém vaše obec rozhoduje. Stejně tak můžete zařadit článek o zkušenostech jiných obcí či obecně informace o větrné energetice. A samozřejmě je dobré zařadit do zpravodaje i pozvánky na diskuzi, exkurzi či rozhodující zasedání zastupitelstva.

Se srozumitelným zpracováním odborných informací vám může pomoci i Česká společnost pro větrnou energii. Zprostředkovat vám můžeme i podklady a výzkumy odborníků například o hluku či dalších tématech, které rezonují právě u vás.

Může se stát, že dostanete žádost o otištění příspěvků od půrců projektu. Příspěvky veřejnosti otisknout můžete, ale nemusíte. Zákon ukládá, že radnice jako vydavatel musí ve zpravodaji poskytovat vyvážené informace. Zastupitelům jste však podle tiskového zákona povinni poskytnout ve zpravodaji přiměřený prostor, i když s jejich názorem třeba nesouhlasíte.

Projekty můžete prezentovat také v jednorázových letáčích, které se budou věnovat právě jen tomuto tématu. A samozřejmě by je lidé měli najít i na obecním webu.

PTEJTE SE A ZJIŠŤUJTE

Ptejte se developera na všechny důležité parametry projektu. Vytvořte s developerem plán komunikace o projektu, požádejte ho o účast na diskuzích i zasedáních zastupitelstva. Zajímejte se také o možnosti exkurzí a setkání se starosty z obcí, kde již větrníky mají.

Exkurzi k větrným elektrárnám můžete jako obec zorganizovat ve spolupráci s developerem. Případně můžete požádat o zprostředkování takové návštěvy Českou společnost pro větrnou energii.

Hledejte odpovědi i na otázky, se kterými za vámi přijdou občané, nebo které zazní na diskuzi.

NASLOUCHEJTE

Dobrým krokem je ověřit postoje občanů ke stavbě. K tomu vám může posloužit anketa. Lidem můžete položit více otázek, můžete se jich ptát na postoj k větrným elektrárnám, na lokality i na to, jak by bylo dobré naložit s penězi, které obec může získat.

Odevzdání hlasů je možné nastavit nejen v tištěné podobě, ale i elektronicky. Pak ale určitě nezapomeňte anketu zabezpečit před ovlivněním a vícenásobným hlasováním, aby výsledky nebylo možné zpochybnit.

Názor v anketě mohou vyjádřit i lidé, kteří nemají v obci trvalé bydliště, ale mají zde druhé bydliště. Chataři či chalupáři totiž mnohdy umí rozdmýchat velké

vášně, zvláště když se cítí nevyšlyšeni. Tato skupina lidí navíc preferuje nedotčenou krajinu proti ekonomickému příjmu pro obec. A mnohdy umí mobilizovat i místní opozici. Je proto dobré na to myslet a komunikovat i s touto skupinou. Na druhou stranu může mít smysl rozlišovat dva typy hlasů a sledovat, zda jsou stálí obyvatelé ve shodě s chataři a chalupáři.

**Referendum
nemusí přinést
řešení**

„Nemůžeme se rozhodnout, tak uspořádáme referendum, aby si to lidé sami rozhodli,“ řeknou si někdy zastupitelé.

Jenže referendum může místo snadného řešení přinést spíše komplikace. Ze zákona má složitá pravidla a nemusí vést k rozhodnutí.

Například přijde málo lidí a referendum bude neplatné. A nebo bude platné, ale výsledek hlasování bude kvůli nízké účasti voličů takzvaně nezávazný. Nebo výsledek referenda zaváže obec k něčemu, co se vlastně nedá splnit, takže budou všichni poraženi. Ve všech těchto případech bude finální rozhodnutí zase na zastupitelích.

Kampaň před referendem navíc často eskaluje konfliktní situaci a vztahy v obci se ještě více vyhroťí, když jsou výsledky referenda nejednoznačné.

Ze zkušeností proto doporučujeme spíše formát nezávazné ankety, která pomůže pochopit nálady úplně stejně, ale nechává zastupitelstvu více možností.

Dva impulsy k referendu

Pokud se přesto rozhodnete pro referendum, zákon zná dvě cesty, kterými se vyhlašuje. Podrobněji najdete celý postup popsany a vysvětleny například na stránkách ministerstva vnitra.

1. Referendum na návrh zastupitelstva:

S návrhem na uspořádání referenda může přijít sama obec, tedy její zastupitelstvo. Pak si sami zastupitelé stanoví znění otázky - samozřejmě podle zákonných podmínek.

Otázka musí být formulovaná tak, aby na ni bylo možné jednoznačně odpovědět ano, nebo ne. Je dobré poradit se o podobě referenda s právníkem či odborníkem, který se této oblasti věnuje.

Otázka musí být jednoznačná.

A měla by být také snadno pochopitelná, aby lidé věděli, o čem hlasují.

2. Referendum na návrh přípravného výboru:

Referendum mohou vyvolat také sami občané. A pokud splní zákonem stanovené podmínky, musí zastupitelstvo jejich návrh schválit - a to včetně znění referendové otázky. Nad tím, jak je otázka formulovaná, v takovém případě nemá obec kontrolu. Špatně či složitě zvolená otázka je matoucí. A když lidé otázce nerozumí, nevědí, jak hlasovat. A k referendu třeba ani nepřijdou.

Pokud tedy vedení obce chce vypsát opravdu smysluplné referendum, je výhodnější, když ho navrhne samo zastupitelstvo - pak má totiž kontrolu nad formulací otázky.

Vyznají se v tom lidé?

Představte si, že jste jako občan rozhodnut podpořit výstavbu větrné elektrárny.

Jsou níže uvedené otázky srozumitelné? Budete hlasovat ANO, nebo NE? A bude to u všech variant otázky fungovat stejně?

- Souhlasíte s výstavbou větrné elektrárny v katastrálním území obce X?
- Souhlasíte s tím, aby zastupitelstvo obce podniklo v rámci své samostatné působnosti kroky směřující k podpoře výstavby větrných elektráren na zemědělských pozemcích v katastru obce Y a s tím související kroky směřující k uzavření smlouvy o spolupráci s investorem stavby?
- Souhlasíte s tím, aby zastupitelstvo obce Z zamezilo výstavbě větrných elektráren na svém území?

Jak si poradit se zájmem médií

Diskuze o stavbě větrných elektráren často zajímají média. Zvláště když se o tématu v obci vedou spory, nebo se dokonce vyhlašuje referendum. Je dobré s tím počítat. Média vám mohou pomoci informovat občany - můžete si připravit důležité podklady a novináře oslovit sami. Umí ale situaci také ještě více vyhrotit, je proto dobré tuto oblast nepodcenit.

Pokud se teprve rozhoduje, zda u vás v obci větrné elektrárny vyrostou, případně vybíráte, s jakým investorem budete spolupracovat, měli by obec a investor komunikovat každý samostatně. Můžete být samozřejmě s investory v kontaktu. Pokud byste se ale v této fázi jednání vyjadřovali jednohlas-

ně a shodně, budou mít čtenáři i novináři dojem, že je vše již rozhodnuto.

Pokud už obec uzavřela smlouvu o spolupráci s konkrétním investorem a pracuje se na jeho projektu, nabízí se i spolupráce ohledně médií: můžete vydat společnou tiskovou zprávu, uspořádat tiskovou konferenci na místě a podobně.

Co je dobré vědět o novinářích a médiích:

Novináři se ptají především na to, KDO, KDY a CO udělal a rozhodl. Samozřejmě se také ptají, PROČ padlo právě takové rozhodnutí a CO se bude dít dál.

Odpovědi na tyto otázky je dobré si promyslet dopředu, nejlepší je odpovídat stručně a jednoduše.

Novináři dnes pracují rychle. Jeden den vám zavolají s žádostí o vyjádření a druhý den už článek vyjde.

Článek může vyjít, i když se nevyjádříte, nebo nejste k zastížení. Jen pak bude v textu obvykle napsáno, že obec téma nechtěla komentovat nebo neodpověděla na otázky. Takový článek situaci určitě nezklidní. Lidé si navíc mohou myslet, že něco skrýváte.

Když se pro média vyjádřit nechcete nebo třeba zatím ani nemůžete, zkuste novinářům vysvětlit své důvody. A můžete se domluvit, kdy se vyjádříte.

Například až poté, co s návrhem investora seznámíte zastupitele, aby se informace nedočetli dříve v novinách. Nebo až poté, co si přečtete důležité stanovisko krajského úřadu, který na vás čeká po návratu z dovolené.

Při intenzivním zájmu médií můžete vydat tiskovou zprávu nebo uspořádat tiskovou konferenci, kde zodpovíte dotazy pro všechny novináře najednou. Můžete je také vzít přímo do oblasti, kde by mohly větrné elektrárny stát.

Média do hry můžete samozřejmě vtáhnout také z vlastní iniciativy. Je dobré počítat i s nepříjemnými dotazy a připravit

si na ně odpovědi. Je lepší být připraven, než zaskočen.

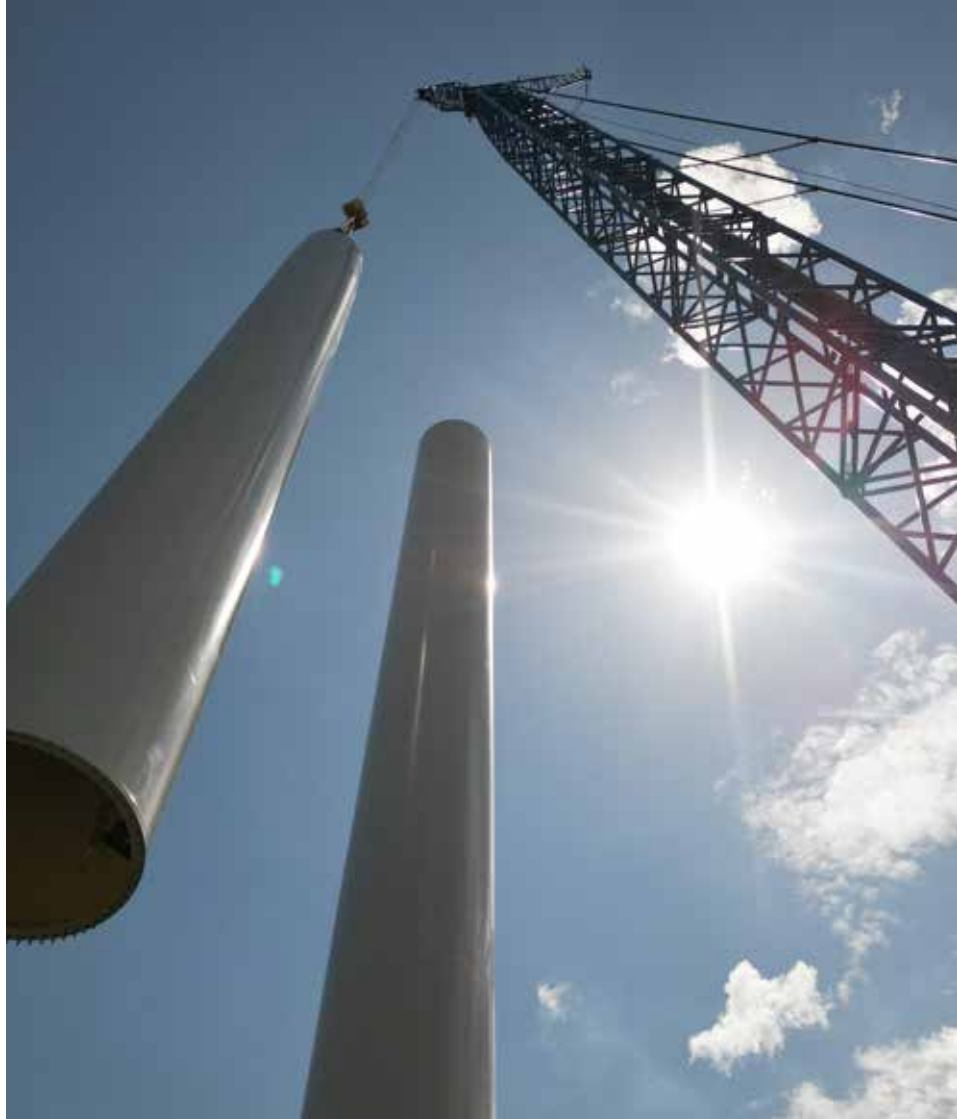
Vyplatí se sledovat mediální výstupy o vašem tématu. Pokud tedy najdete článek například o připravovaných větrných elektrárnách v nedaleké obci, dá se očekávat, že zanedlouho se budou média ptát i u vás.

Pokud jste v kontaktu s novinářem, ptejte se, kdy a kde článek vyjde, a uložte si kontakty. Může se vám to hodit pro příště. Už budete vědět, jak daný novinář píše, případně se na dobré novináře můžete obrátit sami.

Kontakty na novináře najdete v tiráži novin nebo na webových stránkách redakcí a regionálních deníků.

Čím si situaci zkomplikujete

- Tajnosti - vždy vzbuzují nedůvěru a pochybnosti
- Odkládání veřejného projednání a projednávání za zavřenými dveřmi - zbytečně dáváte čas dohadům a domněnkám
- Uspořádat diskuzi bez investora - nebudete mít dost informací na to, abyste odpověděli na všechny dotazy
- Vynechat z jednání chataře a rekreanty - sice nemohou hlasovat v referendu a nemají v obci volební právo, umí ale rozdmýchat vášně a rozšířit je na obyvatele obce

**Tipy na kvalitní
projednání
s veřejností**

Může se stát, že vynaložíte spoustu času a energie na diskuzi s lidmi, ale vaši snahu zhaťí detaily. Je dobré se zamyslet i nad věcmi, které vypadají jako samozřejmé:

- Zveřejnili jste pozvánku včas? Vědí lidé o akci?
- Máte k dispozici vhodný prostor? Je lidem dobře dostupný a známý?
- Budou všichni slyšet? Nebude vás něco rušit?
- Máte k dispozici dobré ozvučení a mikrofony pro prezentující i občany?
- Bude pro účastníky v případě horka zajištěno pití?
- Dá se místnost dobře větrat?

- Na čem budete promítat prezentaci?
- Nechybí vám ukazovátko, kterým můžete upřesňovat komentáře k mapám a vizualizacím?
- Jak budete organizovat pokládání otázek z publika?

Moderování debaty není špatné svěřit člověku zvenčí, který není spjatý s projektem ani s obcí, ale má zkušenosti s facilitací. Uvolní se vám tím ruce, abyste se mohli zapojit do diskuze a sledovat otázky občanů. Usměrnovat diskuzi a emoce za vás bude někdo nezávislý. Facilitátorovi můžete také svěřit zpracování zápisu z takového jednání. Takový zápis je pak samozřejmě nutné zveřejnit.

O nás

ČSVE Česká společnost pro větrnou energii (ČSVE) už tři desetítky let všestranně podporuje udržitelný rozvoj větrné energetiky v Česku. Ve spolupráci se členy a partnery tak pomáháme ochráně životního prostředí i klimatu, zvyšujeme energetickou soběstačnost státu a posilujeme energetickou bezpečnost občanů, obcí i firem v Česku. Jsme oporou pro firmy z branže. Zvyšování jejich odborných kvalifikací a profesní úrovně je naším klíčovým posláním. V úzkém propojení s Komorou OZE jsme odborným partnerem orgánům státní správy a pomáháme tak nastavovat celospolečensky efektivní regulační prostředí a podpůrné nástroje. Na dosažení našich cílů spolupracujeme rovněž s dalšími dobrovolnými organizacemi, samosprávami, akademickou sférou i občany. Informujeme o aspektech větrné energetiky, stejně jako o cílech a úspěších ČSVE.

www.csve.cz

Komora obnovitelných zdrojů energie (Komora OZE) se zaměřuje na podporu a rozvoj obnovitelných zdrojů energie v České republice. Sdružuje odborníky, firmy a organizace působící v oblastech, jako jsou solární, větrná, vodní a geotermální energie a biomasa. Snaží se o zlepšení legislativních a ekonomických podmínek pro využívání obnovitelných zdrojů, poskytuje odborné poradenství a aktivně se zapojuje do tvorby energetické politiky.

www.komoraoze.cz